

EXPUNERE DE MOTIVE

la Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 91/2002 pentru modificarea și completarea Legii protecției mediului nr. 137/1995

Legea privind protecția mediului nr. 137/1995, republicată, cu modificările ulterioare, este instrumentul legislativ prin care se reglementează întreaga activitate de protecție a mediului din România. Legea stabilește cadrul general de organizare și funcționare a sistemului instituit în scopul prevenirii poluării, asigurării protecției mediului, monitorizării activităților cu impact asupra mediului, aplicării și eficientizării măsurilor impuse.

Modificarea Legii protecției mediului nr. 137/1995 se justifică prin necesitatea îndeplinirii angajamentelor asumate de România prin Parteneriatul de Aderare la Uniunea Europeană. În contextul procesului de armonizare legislativă cu legislația de protecție a mediului a Uniunii Europene a rezultat necesitatea modificării Legii protecției mediului nr. 137/1995 mai ales din perspectiva armonizării cu Directiva 85/337/EEC modificată prin Directiva 97/11/EC (Directiva EIA) privind evaluarea efectelor anumitor proiecte asupra mediului și a Directivei 2001/42/EC privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului pe care Statele Membre trebuie să o implementeze înainte de iulie 2004 (Directiva SEA), precum și a actelor comunitare ce reglementează probleme specifice de mediu.

Directivele menționate sunt de dată recentă și foarte recentă, ceea ce impune modificarea Legii protecției mediului adoptată în anul 1995.

Pentru a elimina necesitatea amendării continue a Legii protecției mediului, ori de câte ori apare o modificare a legislației comunitare în domeniu, s-a urmărit ca prezentul proiect de act normativ să asigure o viziune globală asupra protecției mediului în concordanță cu acquis-ul comunitar, oferind posibilitatea armonizării totale cu acesta, prin elaborarea legilor speciale și actelor normative subsecvente în aplicarea prevederilor generale.

Directiva 97/11/EC ce modifică Directiva 85/337/EEC prezintă noutăți în sistemul de prevenire a impactului semnificativ asupra mediului produs de activități. Substanța și spiritul acestei directive sunt dictate de detaliile procedurale introduse prin modificarea substanțială sau totală a următoarelor articole: art. 2, art. 3, art. 4, art. 5, art. 6 alin. (1) și (2), art. 7, art. 8, art. 9, art. 10, art. 11 alin. (2) din Legea protecției mediului.

În acest context, deși Legea protecției mediului nr. 137/1995 și ordinul ministrului nr. 125/1996 reglementau până acum în România evaluarea impactului asupra mediului, cu formularea alternativelor la activitatea propusă, ele nu mai asigură în momentul actual un instrument eficient pentru prevenirea și îmbunătățirea calității mediului la nivel național, nefiind în concordanță cu standardele internaționale privind Environmental Impact Assessment – evaluarea impactului asupra mediului – invocate ori de câte ori se discută, de exemplu, finanțarea proiectelor în cadrul ISPA și SAPARD.

Neconcordanța legislației românești cu Directiva EIA se poate rezuma astfel:

1) lipsa prevederilor de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectele propuse pe teritoriul țării, care pot avea efecte transfrontiera asupra mediului;

2) existența Listei din Anexa nr. II la Legea protecției mediului în neconcordanță cu Anexele I și II la Directiva EIA;

3) neconcordanța fazelor procedurale stabilite prin art. 11 al Legii protecției mediului nr. 137/1995 cu procedura EIA redată în directivă.

Proiectul de modificare a Legii protecției mediului nr. 137/1995 aduce următoarele îmbunătățiri:

- introduce principiul prevenirii și controlului integrat al poluării, ca principiu de bază pentru autorizarea instalațiilor industriale și pune bazele autorizației integrate, conform Directivei 96/61/EC privind prevenirea și controlul integrat al poluării (Directiva IPPC);

- asigură baza legală pentru transpunerea Directivei IPPC prin hotărâre a Guvernului României;

- introduce la nivel de principiu sistemul de management și evaluare a performanțelor de mediu și sistemul de atribuire a etichetelor ecologice, prin participarea voluntară a întreprinderilor, conform Regulamentului Consiliului nr. 1836/93 privind participarea voluntară a companiilor din sectorul industrial la sistemul de management și evaluarea performanțelor de mediu;

- introduce obligativitatea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului nu numai pentru proiecte și activități, ci și pentru unele planuri și programe, conform Directivei SEA;

- asigură cadrul necesar elaborării actelor normative în scopul armonizării legislației românești cu cea a UE din domeniul protecției mediului, pe sectoare specifice, cum ar fi cele la care se referă Directiva nr. 67/548/EEC privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor chimice periculoase, Directiva nr. 76/769/EEC privind restricționarea introducerii pe piață a anumitor substanțe și preparate periculoase, Regulamentul nr. 793/93 privind evaluarea și controlul riscului chimicalelor periculoase pentru sănătatea umană și mediu, Regulamentul nr. 2455/92/EEC privind exportul și importul anumitor substanțe chimice periculoase;

- asigură baza legală a adoptării directivei EIA prin hotărâre a Guvernului și ordin al ministrului;
- abrogă anexa nr. 2 în scopul introducerii anexelor 1, 2, 3, 4 de la directiva EIA prin hotărâre a Guvernului;
- asigură cadrul legal pentru promovarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectele cu impact transfrontieră;
- asigură punerea în concordanță a termenilor utilizați în Legea protecției mediului nr. 137/1995 cu cei utilizați în reglementările UE;
- abrogă unele prevederi devenite inutile.

Prin modificările propuse se îmbunătățește cadrul legal de ansamblu care va permite transpunerea în totalitate a directivelor din sectorul „legislației orizontale” al acquis-ului comunitar de mediu, respectiv a Directivei EIA, Directivei SEA și Directivei 90/313/EEC privind liberul acces al publicului la informația de mediu și asigură baza legală pentru elaborarea actelor normative ulterioare, la nivel de hotărâre a Guvernului sau ordin al ministrului, ca piese unitare care contribuie astfel la elaborarea unei legislații flexibile și nefragmentate, cu posibilitatea reactualizării lor ori de câte ori apare o modificare a acquis-ului comunitar.

Față de cele prezentate mai sus, Parlamentul României a adoptat Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 91/2002 pentru modificarea și completarea Legii protecției mediului nr. 137/1995.